

JOENSUUN SATAMA OY

Jätehuoltosuunnitelma 2025

Sisällys

JOENSUUN SATAMA OY	3
Jätehuoltosuunnitelma 2025	3
1. JOHDANTO	3
2. SATAMAA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ	3
3. SATAMAN YLEISKUVAUS	3
4. Joensuun Sataman jätehuolto	4
4.1 Jätepisteet	4
4.2 Jätteen vastaanotto- ja keräysmenettely	5
4.3 Maksujärjestelmä	5
4.3.1 Vapautus jätemaksusta	5
4.3.2 Alusjätemaksuista annettavat alennukset	5
4.4 Jätehuollon vastuutahot	6
5. Syntyvät jätelajit ja niiden keräys	6
5.1 Satamassa syntyvä jäte	6
5.2 Aluksista kerättävät jätteet	6
5.2.1 Kiinteä alusjäte	6
5.2.2 Erityisjäte (kansainvälisen liikenteen ruokajäte)	7
5.2.3 Öljypitoinen jäte	7
5.2.4 Pilssivedet	8
5.2.6 Jätteet, joita Joensuun Satama ei hoida	8

LIITTEET

Liite 1	Kapasiteettitiedot 2025
Liite 2	Jätteen toimittamista koskeva tosite

1. JOHDANTO

Merenkulun ympäristönsuojelulain 9 luvun 5 §:n mukaan sataman pitäjän on tehtävä jätehuoltosuunnitelma aluksista peräisin olevien jätteiden eli alusjätteiden jätehuollon järjestämiseksi. Tämä jätehuoltosuunnitelma on ollut nähtävillä Joensuun Satama Oy:n internet-sivuilla 18.8 – 1.9.2025, jona aikana sataman käyttäjillä ja muilla tahoilla on ollut tilaisuus lausua mielipiteensä jätehuoltosuunnitelmasta. Jätehuoltosuunnitelma ja jätteidenkäsittelyä koskevat ohjeet pidetään nähtävillä sataman internetsivuilla. Tämä jätehuoltosuunnitelma ja jätteiden jättöpakko koskee ulkomaan alusliikennettä.

2. SATAMAA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Sataman toimintaa, ympäristönsuojelua ja jätehuoltoa koskevat mm. seuraavat lait ja asetukset:

Yleiset säädökset

- ✓ Jätelaki (646/2011)
- ✓ Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
- ✓ Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) Sataman ja alusten jätehuolto
- ✓ Merenkulun ympäristönsuojelulaki (1672/2009)

Kansainvälinen ruokajäte

- ✓ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 1069/2009/EY muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveys säännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta (sivutuoteasetus)
- ✓ Maa- ja metsätalousministeriön asetus eräitä eläimistä saatavia sivutuotteita ja niistä johdettuja tuotteita käsittelevien toimijoiden valvonnasta ja eräiden sivutuotteiden käytöstä (1193/2011)

3. SATAMAN YLEISKUVAUS

Joensuun satama sijaitsee noin kolmen kilometrin päässä Joensuun keskustasta. Joensuun satamassa on 5 laivapaikkaa.

Satama-alue muodostaa ns. ISPS-alueen, joka on aidattu ja eri tavoin valvottu ympäri vuorokauden. ISPS (International Ship and Port Facility Security Code) on alusten ja satamarakenteiden kansainvälinen turvasäännöstö, jonka tavoitteena on lisätä turvallisuutta aluksilla ja satamissa.

Satamalla on voimassa oleva Itä-Suomen aluehallintoviraston myöntämä ympäristölupa ISAVI/3943/2014.

Satamassa käyvien alusten alustyyppit- ja koot sekä vuosittaiset käyntimäärät on esitetty erillisessä liitteessä 1 Kapasiteettitiedot 2025.

Tämä jätehuoltosuunnitelma kattaa Joensuun Satama Oy:n alusjätehuollon.

Kuva 1. Sataman kartta.

4. Joensuun Sataman jätehuolto

Alusten jätehuoltoa säätelevien lakien ja asetusten lisäksi toiminnassa huomioidaan Joensuun kaupungin jätehuoltomääräykset. Joensuun Satama vastaa ainoastaan omassa toiminnassaan syntyvistä jätteistä ja aluksista peräisin olevista jätteistä. Satama-alueella toimivat yritykset huolehtivat itse omista jätteistään.

4.1 Jätepisteet

Satama-alueella sijaitsevien jätepisteiden sijainti on esitetty kuvassa 1. Jätepisteille kerätään sekä alusjätteet että sataman omassa toiminnassa syntyvät jätteet. Satama-alueella ei käsitellä tai varastoida jätteitä. Sataman alueella on kaksi jätepistettä. Vaarallisen jätteen keräyskontti on

jätepisteellä 1. Jätepisteen 2 vaaralliset jätteet kerätään lukolliseen huoltohalliin. Jätepisteet ovat käytössä ympäri vuorokauden.

4.2 Jätteen vastaanotto- ja keräysmenettely

Alusten tulee ilmoittaa jätteistään jäteilmoituksella 24 h ennen satamaan saapumistaan. Alusjäteilmoitus sisältää mm. tiedot aluksen satamaan jätettäväksi suunnitteleminen pilssivesien, öljyisten jätevesien sekä vaarallisten jätteiden määrästä.

Aluksen asiamies tilaa vastaanottokaluston pilssivesille, öljyille ja öljyisille vesille. Alusten henkilökunta toimittaa jätteensä satama-alueella sijaitseviin jätepisteisiin sataman jätehuolto-ohjeen mukaisesti. Jätteiden jättämisen yhteydessä sataman toimija täyttää ja toimittaa aluksen päällikölle jätteen toimittamista koskevan tosittteen. Tositte toimitetaan arkipäivänä. Tosittteen malli on esitetty jätehuoltosuunnitelman liitteenä 2. Tositte vastaa Alusjätedirektiivin liitettä 3.

Jätteiden keräyspisteet tyhjenetään tarvittaessa. Tyhjennyksen ja jätteiden kuljetuksen hoitaa jätehuoltoyritys. Satama on toiminnassa 24/7, joten jätettä syntyy vuorokauden ympäri.

Mikäli sataman vastaanottolaitteissa havaitaan puutteita, niistä on ilmoitettava aluksen asiamiehelle.

4.3 Maksujärjestelmä

Merenkulun ympäristönsuojelulain mukaan aluksista peräisin olevien öljypitoisten jätteiden, kiinteiden jätteiden ja käymäläjätevesien vastaanottamisesta peritään maksu jokaiselta aluskäynniltä riippumatta siitä, jättääkö alus satamaan jätettä vai ei (ns. ei erityismaksua, no special fee). Jos varustamo / alus ei saa vapautusta öljyisten jätteiden jättöpakosta ja siten maksusta, peritään aluksesta öljyisten jätteiden maksu. Jos jätettävän öljyisen jätteen määrä on yli 10 m³, ylimenevän osan laskutus tapahtuu todellisten kustannusten mukaan.

Jättemaksu on 400 €/aluskäynti (alv. 0 %).

4.3.1 Vapautus jättemaksusta

Aluksien, jotka ovat saaneet Trafim myöntämän vapautuksen jätehuoltomaksusta, on itse huolehdittava kaikista jätteistään. Tällainen alus ei saa toimittaa mitään jätettä sataman keräyspisteisiin. Mikäli jätehuoltomaksusta vapautettu alus jättää jätteitä sataman palvelua käyttäen, veloitetaan palvelusta aiheutuneiden kustannusten mukaan.

4.3.2 Alusjätemaksuista annettavat alennukset

Joensuun Satama Oy myöntää 100 % alennuksen pilssivesistä sekä öljyisistä vesistä, mikäli alus on todistettavasti jättänyt ne toiseen satamaan 48 h sisällä Joensuun satamaan saapumisesta.

4.4 Jätehuollon vastuutahot

Joensuun Satama Oy

Jari Räsänen +358 50 469 8791

jari.rasanen@joensuu.fi

Janne Korhonen +358 50 401 6127

janne.korhonen@joensuu.fi

5. Syntyvät jätelajit ja niiden keräys

Tyypillisin aluksista tuleva jäte on poltettava jäte. Lisäksi jätetään pieniä määriä tyhjiä maali- ja öljyastioita. Kansainvälistä ruokajätettä jätetään satamaan harvoin.

5.1 Satamassa syntyvä jäte

Joensuun Sataman alueella kerätään sataman omassa toiminnassaan syntyviä jätteitä ja aluksista peräisin olevia jätteitä. Sataman omassa toiminnassa syntyviä jätteitä ovat:

- ✓ paperi ja pahvi
- ✓ lasi
- ✓ metalli
- ✓ puu
- ✓ polttokelpoinen jäte
- ✓ vaaralliset jätteet

Näitä jätteitä kerätään jätepisteillä 1 ja 2.

5.2 Aluksista kerättävät jätteet

Aluksille toimitetaan Joensuun sataman jätteiden lajitteluohje. Jäteastiat on merkattu suomeksi ja englanniksi. Jätteiden tyhjennyksen hoitaa Puhas Oy. Jätehuoltoyhtiö tekee tarvittavat ilmoitukset vaarallisten ja öljypitoisten jätteiden kuljetuksista.

5.2.1 Kiinteä alusjäte

Aluksilta syntyvät kiinteät jätteet kerätään satamassa sijaitseviin jätepisteisiin. Kerättäviä jätteitä ovat:

- ✓ lasi
- ✓ metalli
- ✓ kartonki / pahvi
- ✓ muovipakkaukset

- ✓ paperi
- ✓ poltettava jäte
- ✓ EU:n sisäinen biojäte

Näitä jätteitä kerätään jättepisteillä 1 ja 2.

Satama vastaanottaa alusten tavanomaisesta toiminnasta aiheutuvat vaaralliset jätteet (mm. öljynsuodattimet, romuakut, loisteputket, patterit, maalit, sähkö- ja elektroniikkaromu yms.). Vaaralliset jätteet kerätään arkisin jättepisteiltä 1 ja 2, ja ne kuljetetaan lukittuun varastoon odottamaan jatkokäsittelyyn kuljetusta. Vaarallisen jätteen vastaanotto tapahtuu arkisin klo 7-16. Muina aikoina peritään lisämaksu aiheutuneiden kulujen mukaan.

5.2.2 Erityisjäte (kansainvälisen liikenteen ruokajäte)

Käsittää EU:n ulkopuolelta saapuvien alusten ruokajätteen ja ruokajätteen kanssa kosketuksiin joutuneen muun jätteen. Mikäli alus aikoo jättää kansainvälistä ruokajätettä, sen tulee tehdä asiasta ennakkoilmoitus, jolloin alukselle toimitetaan keltainen jäteastia ja erillinen keltainen pussi. Jäte toimitetaan alueellisten jäteyhtiöiden kautta Riikinvoiman ekovoimalaitokselle polttoon.

5.2.3 Öljypitoinen jäte

Joensuun satamassa ei ole erillistä vastaanottopistettä öljypitoisille seoksille vaan niiden keräys ja kuljetus käsittelylaitokselle hoidetaan yksityisen toiminnanharjoittajan toimesta.

Tämän jättejakeen vastaanottoa tarvitsevan aluksen asiamiehen on tilattava ko. palvelut suoraan alan yritykseltä viimeistään 24 tuntia ennen tyhjennystä. Joensuun satama avustaa tarvittaessa kyseisten jätteiden vastaanotossa. Kuitattu kuormakirja on toimitettava sataman henkilöstölle.

Öljypitoinen seos on mm. öljyistä pilssivettä ja jäteöljyä. Seokset pumpataan suoraan laivasta paikalle tilattuun tankkiautoon. Mikäli alus jättää satamaan öljypitoisia seoksia, ilmoitetaan alusjäteilmoituksen yhteydessä seuraavat tiedot:

- ✓ laivan nimi
- ✓ pumppaako laiva öljyseoksen vai imetääkö autolla
- ✓ autossa mahdollisesti tarvittavan pumppaus- / imuletkun pituus
- ✓ seoksen lämpötila (kylmä / lämmin)
- ✓ seoksen määrä

Mikäli öljyperäistä jätettä otetaan talteen pumppaus- / imuletkun avulla, suljetaan lähimmät sadevesikaivot työn ajaksi. Lisäksi molempien jättepisteiden luota löytyy öljyntorjuntatarvikkeita.

Öljypitoisten seosten käsittelymaksu sisältyy osana aluksilta perittävään jätehuoltomaksuun. Öljyisen jätteen vastaanotto tapahtuu arkisin klo 7-16. Muina aikoina peritään lisämaksu aiheutuneiden kulujen mukaan.

5.2.4 Pilssivedet

Joensuun satamassa ei ole erillistä vastaanottopistettä pilssivesille, vaan niiden keräys ja kuljetus käsittelylaitokselle hoidetaan yksityisen toiminnanharjoittajan toimesta.

Tämän jätejakeen vastaanottoa tarvitsevan aluksen asiamiehen on tilattava ko. palvelut suoraan alan yritykseltä viimeistään 24 tuntia ennen tyhjennystä. Joensuun satama avustaa tarvittaessa kyseisten jätteiden vastaanotossa. Kuitattu kuormakirja on toimitettava sataman henkilöstölle.

Pilssivesien käsittelymaksu sisältyy osana aluksilta perittävään jätehuoltomaksuun. Pilssivesien vastaanotto tapahtuu arkisin klo 7-16. Muina aikoina peritään lisämaksu aiheutuneiden kulujen mukaan.

5.2.6 Jätteet, joita Joensuun Satama ei hoida

- ✓ Vaaralliset jätteet, suuret määrät
- ✓ IMDG-luokkiin kuuluvista lasteista syntyneet jätteet
- ✓ Muut lastijätteet (esim. pesuvedet, rikkipesurijätevedet)

Yllä mainittujen jätteiden käsittelyn hoitaa alus kustannuksellaan. Satama avustaa aluksia palvelujen saamisessa.

Joensuun sataman kapasiteettitiedot

Arvio alustyypeistä ja niiden koot

Joensuuhun tulevien ulkomaanlaivojen maksimikoon määrittää Saimaan kanavan sulkujen mitat. Joensuussa käy Saimax-luokan aluksia joiden koko on enimmillään 82,5m x 12,6m ja syväys 4,35m

Kotimaan sisäisessä liikenteessä raakapuun kuljetuksissa toimii tällä hetkellä kaksi laivaa, joista isompi on Saimax kokoluokkaa. Muutoin pääsääntöisesti puuta kuljetetaan puskija-proomu yhdistelmillä, joista isoin on Tyrsky-Vorokki 106m kokonaispituudellaan.

Arvio sataman kautta kulkevan lastin määrästä

Tämä arvio perustuu tilanteeseen ennen Venäjän hyökkäystä Ukrainaan keväällä 2022, jolloin ulkomaan liikenne kulki normaalisti Saimaan kanavan kautta.

ULKOMAAN VIENTI:

2017 – 2021 keskiarvo noin 100 000 tonnia

ULKOMAAN TUONTI:

2017 – 2021 keskiarvo noin 70 000 tonnia

KOTIMAAN VIENTI:

2017 – 2021 keskiarvo noin 110 000 tonnia

KOTIMAAN TUONTI: ei tuontia

Tällä hetkellä (2025) ulkomaan liikennettä ei ole. Kotimaan puun viennissä on tapahtunut kasvua ulkomaisen raakapuun tuonnin loputtua. Vuonna 2024 raakapuun vienti Joensuusta kotimaan sisällä oli 263 000 tonnia. Mikäli ulkomaanliikenne jatkuu, tulee se pienentämään kotimaan puun vientiä.

Arvio satamakäyntien määrästä

ULKOMAAN LIIKENNE:

2017 – 2021 keskiarvo 72 KPL

KOTIMAAN LIIKENNE:

2017 – 2021 keskiarvo 58 KPL

KOTIMAAN LIIKENNE:

2022 – 2024 keskiarvo 109 KPL

STANDARD FORMAT FOR THE WASTE DELIVERY RECEIPT

The designated representative of the reception facility provider should provide the following form to the master of a ship that has just delivered waste.

This form should be retained on board the vessel along with the appropriate Oil RB, Cargo RB or Garbage RB.

1. RECEPTION FACILITY AND PORT PARTICULARS

1.1 Location/Terminal name:	
1.2 Reception facility provider(s)	
1.3 Treatment facility provider(s) – if different from above:	
1.4 Waste Discharge Date and Time from:	to

2. SHIP PARTICULARS

2.1 Name of ship:		2.5 Owner or operator:	
2.2 IMO number:		2.6 Distinctive number or letters:	
2.3 Gross tonnage:		2.7 Flag State:	
2.4 Type of ship:	Oil tanker Other cargo ship	Chemical tanker Passenger ship	Bulk carrier Ro-ro Container Other (specify)

3. TYPE AND AMOUNT OF WASTE RECEIVED

MARPOL Annex I – Oil	Quantity (m ³)
Oily bilge water	
Oily residues (sludge)	
Oily tank washings	
Dirty ballast water	
Scale and sludge from tank cleaning	
Other (please specify)	
MARPOL Annex II – NLS	Quantity (m ³)/Name ⁵
Category X substance	
Category Y substance	
Category Z substance	
OS – other substance	
MARPOL Annex IV – Sewage	Quantity (m ³)

MARPOL Annex V – Garbage	Quantity (m ³)
A. Plastics	
B. Food wastes	
C. Domestic wastes (e.g. paper products, rags, glass, metal, bottles, crockery, etc.)	
D. Cooking oil	
E. Incinerator ashes	
F. Operational wastes	
G. Animal carcass(es)	
H. Fishing gear	
I. E-waste	
J. Cargo residues ⁽²⁾ (Harmful to the Marine Environment – HME)	
K. Cargo residues ⁽²⁾ (non-HME)	
MARPOL Annex VI – Air Pollution related	Quantity (m ³)
Ozone-depleting substances and equipment containing such substances	
Exhaust gas-cleaning residues	
Other waste, not covered by MARPOL	Quantity (m ³)
Passively fished waste	

On behalf of the port facility I confirm that the above wastes were delivered.

Signature:

Full Name and Company Stamp:

.....

⁽²⁾ Indicate the proper shipping name of the dry cargo.